

Hoe denken melkveehouders over selectief droogzetten?

Het preventief gebruik van antibiotica in dieren is in Nederland sinds 2012 niet meer toegestaan. Het standaard droogzetten van alle dieren met antibiotica is daarom vervangen door het behandelen van alleen die koeien die op het moment van droogzetten verdacht worden van een uierinfectie, beter bekend als selectief droogzetten. Hoe ervaren melkveehouders deze behandelmethode?

Het selectief droogzetten is nu enkele jaren geïmplementeerd en ontstond behoefte om de huidige situatie te evalueren. In de periode van mei 2016 tot en met april 2017 is er daarom (met financiering van ZuivelNL) onderzoek gedaan onder 266 melkveehouders: 190 met een regulier melksysteem, 73 met een automatisch melksysteem en 3 met beide typen melksystemen. De bedrijven hadden een reguliere bedrijfsvoering (niet biologisch) en waren deelnemer aan de mpr.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek was om de toepassing en beleving van selectief droogzetten te onderzoeken en het huidige effect ervan op de uiergezondheid en andere diergezondheidskengetallen te schatten. Gedurende de studieperiode hebben de deelnemende melkveehouders gegevens geregistreerd van alle klini-

sche mastitisgevallen en koeien die bij het droogzetten met en zonder antibioticum zijn behandeld. Daarnaast beantwoordden ze enkele vragen met betrekking tot selectief droogzetten. Aanvullend zijn routinematig verzamelde gegevens in I&R en MediRund en bij CRV (mpr-data) opgevraagd.

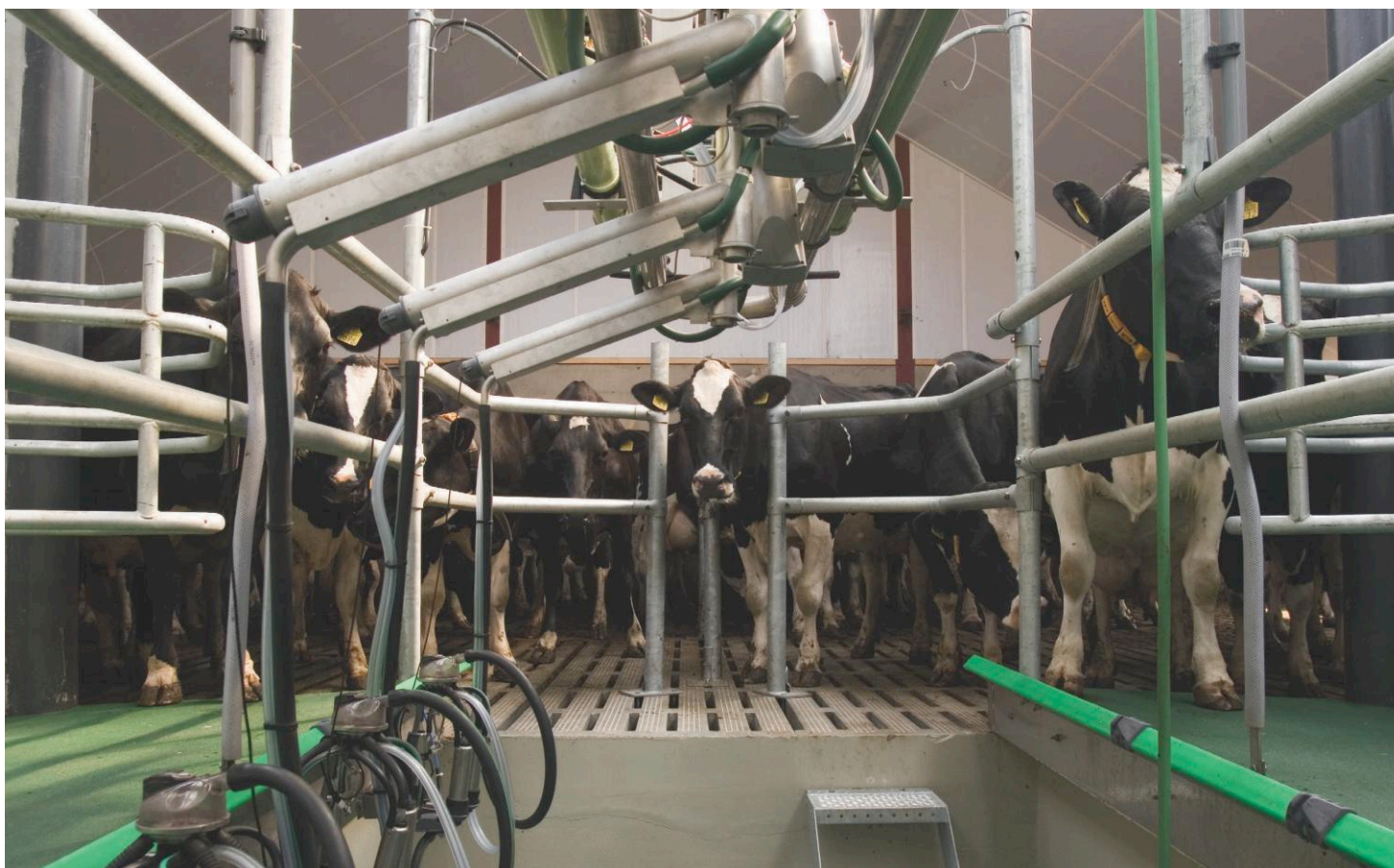
Toepassing van selectief droogzetten

In 2016/2017 pasten nagenoeg alle melkveebedrijven (99 procent) in de studie selectief droogzetten toe, waarbij 53,1 procent van de drooggezette koeien geen antibioticuminjector kreeg toegediend.

Effect op uiergezondheid

Op de deelnemende bedrijven waren er omgerekend gemiddeld 27,4 gevallen van klinische mastitis per 100 koeien per jaar. Dit was minder dan bij een vergelijkbare studie in 2013 (op 179 bedrijven met een conventioneel melksysteem), waarbij sprake was van 32,2 gevallen per 100 koeien per jaar.

Bedrijven waar veel koeien met antibioticum werden drooggezet, hadden meer gevallen van klinische mastitis dan bedrijven waar weinig koeien met antibioticum werden drooggezet. Dit uitte zich ook in een hoger antibioticumgebruik (zowel droog-

zetpreparaten als mastitispreparaten) op deze bedrijven. Daarentegen was het wel zo dat bedrijven waar minder koeien met antibioticum werden drooggezet, iets vaker nieuwe uierinfecties hadden in de opstart van de lactatie.

Droogzetmethode

Veel veehouders hanteerden één of meer methoden om de melkproductie op het moment van droogzetten te verlagen. De top 3:

1. Krachtvoergift verlagen
2. Minder frequent melken
3. Energiewaarde basisrantsoen verlagen

In 2016/2017 gaf 76,6 procent van de veehouders aan gebruik te maken van teatsealers. Op deze bedrijven werden die bij gemiddeld 55,1 procent van de drooggezette koeien gebruikt.

Meningen van veehouders

De deelnemende veehouders werden door middel van interviews onder andere bevraagd over hun ervaringen met selectief droogzetten. Op basis van de meningen over een aantal stellingen viel op dat veehouders het over algemeen eens waren met de volgende stellingen:

- Ik vind het terugdringen van het antibioticumgebruik belangrijk' (gemiddelde score 4,7);
- 'Ik ben op de juiste manier bezig met selectief droogzetten' (gemiddelde score 4,6);
- 'Met weinig gebruik van antibiotica kan ik nog steeds een goede boer zijn'(gemiddelde score 4,7).

De gemiddelde scores zijn hierbij weergegeven op een schaal van 1 (oneens) tot 5 (eens).

Positief en negatief volgens veehouders

Als belangrijkste positieve aspecten van het terugdringen van het antibioticumgebruik noemen veehouders de financiële consequenties, de verbetering van de volksgezondheid en het verbeteren van het imago van de sector.

De grootste belemmeringen zijn volgens hen het lopen van meer risico en de kans dat de koeien eronder zouden kunnen lijden. Toch gaf een groot deel van de veehouders (21 procent) aan helemaal geen negatieve aspecten van het terugdringen van het antibioticumgebruik te zien.